Aebøhøvej 19,1
F

Vegetarisk Tidsskrift

I dette nummer bl. a.:

I Gandhi's fodspor

Møde i Politiken's sal den 5. marts

Også tyrefægtning er svindel

Druer er ikke vin

Lykønskning til Sverige

Undervisningsministeren har en meningsfælle

Menneskerettighederne

givet af Dansk
getarisk Forening

46. årgang
nummer 3
Marts 1953

Ren vegetabilsk margarine

Til underretning for Dansk Vegetarisk Forenings medlemmer skal vi meddele, at Den Sanitære Fødevarefabrik, Baldersgade 14, Kbhvn. N., er den eneste, som har tilladelse til at fremstille margarine, vitaminiseret uden dyriske produkter. Margarinen leveres i pakker à ½ kg (portofrit ved aftagelse af mindst 5 pakker pr. gang) og kan foruden fra fabrikken også fås i forskellige forretninger (se annoncerne). Medlemskort (1953) må forevises. Fra provinsen opgives medlemskortets nr.

Foreningens og formandens adresse er: Havebrugskonsulent H. Mosegaard, Ågade 114², Kbhvn. N., GO 1163u, postkonto 256 56. Mosegaard er tillige kasserer og ansvarhavende redaktør af *Vegetarisk Tidsskrift.*

Foreningens næstformand: repræsentant N. Nielsen, Åbakkevej 19, 1., Kbhvn. F., DA 8222y.

Kontingent inkl. abonnement på Vegetarisk Tidsskrift: Enkeltmedlemmer kr. 7,00, ægtepar kr. 8,00, medlemmer under 20 år kr. 3,00. Livsvarige medlemmer kr. 75,00, ægtepar kr. 100,00.

Abonnement på bladet kr. 6,00 (udlandet 7,00). Kan bestilles hos postvæsenet eller bladets ekspedition.

Dr. Michael Larsens Vegetariske Børnehjemsfond's kasserer: Oluf Egerod, Bellahøj skole, Brønshøj, postkonto 2 82.

Vegetariske kursteder og restauranter i Danmark:

Vegetarisk Spisesalon, Borgporten 23², Århus.
Horseløkke Kurhjem, Fåborg.
Råkostkurstedet »Humlegården«, Humlebæk.
Skodsborg Restauranten, St. Kongensgade 36—38, mezz., København.
Vegetarisk Køkken, Kongensgade 39, Odense.
Skodsborg Badesanatorium, Skodsborg.
„Eckbohus", Bjerre strand pr. St. Fuglede (sommer).
Råstrup Kursted, Christiansminde, Svendborg.

Vegetariske spisesteder i OSLO:

Frisksportrestauranten, Grensen 18.
Råkostkurstedet „Vegeta", Drammensveien 201.
Bios, Kronprinsens gt. 5.

I TRONDHEIM:
Linnea Hotells helserestaurant.

I Gandhi's fodspor

Som en af Pomonas ydmyge tjenere kan det aldrig falde mig ind at misrekommandere DVFs mærke med det gyldne æble, så meget mere som foreningen ligger inde med adskillige blanke nåle, som gerne skulle sælges; men derfor kan man jo godt danne sig nogle tanker i anledning af, at de hollandske vegetarer har besluttet at bære det samme mærke, som er tegnet af selve Mahatma Gandhi til de engelske vegetarer.

Mærket består i al sin enkelhed af de tre ord: *Natura - Humanitas - Scientia*, og hollænderne gør i deres blad rede for hvorfor: menneskelig - naturlig - videnskabelig, siger mere end en direkte oversættelse af disse navneord.

Jeg har ikke sjældent, sidst i mine nytårsbetragtninger, været inde på den tankegang, at vegetarismen nu må træde ud af de naturfilosofiske -ismers rækker og søge at forfølge en videnskabelig linie. Det er derfor en glæde og en tilfredsstillelse at erfare, at noget sådant viser sig at være i fuld overensstemmelse med såvel englænderes som hollænderes syn på sagen, for slet ikke at tale om selve Gandhi.

Vi kommer sent, men forhåbentlig godt. *H. M.*

Møde i Politiken's sal

Lørdag den 5. marts kl. 20

Konsulent Mosegaard vil søge at vise, hvorledes jorden, når den dyrkes rigtigt og produkterne udnyttes rigtigt, vil kunne yde mad i overflod til alle munde.

Et antal billetter er stillet til rådighed for VF; de kan afhentes i Aagade 114, 2. sal.

Også tyrefægtning er svindel, men desværre ikke til fordel for dyrene

Det er de gamle „veltjente" tyrefægtere, som afslører den svindel, der i betydelig grad formindsker faren for manden med mordvåbnet. Tyren tvinges ind i en boks, hvor den bliver bastet og bundet således, at man er i stand til at save 5—6 cm af hornene, hvorefter der drives en træpind i hullet, og derefter oversmøres det hele med fedt.

Efter en sådan operation forsøger dyret kun at stange een gang, hvilket er yderst forståeligt, når man betænker, hvorledes denne træpind ellers straks vil bore sig ind i de uhyre følsomme punkter.

Nej, tyrefægtning er ikke nu som i gamle dage, da der virkelig var en risiko til stede, siger de „veltjente". I 1922 dræbte een tyr fem heste og en mand samt saarede en anden i løbet af 10 minuter. Nu kan enkelte tyrefægtere allerede i 23-års alderen trække sig tilbage med en formue på 4 mill. kr.

Samtidig med afsløringen af det trick, der gør denne i forvejen ulige kamp til en endnu større skændsel, afsløres det, at Spaniens 245 arenaer

i det væsentlige holdes „i drift" af hensyn til turisterne, hvis valuta landet ikke ønsker at undvære.

Nu har vi her gået og troet, at det var de særlig barbariske indbyggere i dette solhede land, der ikke kunne undvære disse skuespil, og når man så af andre grunde ønskede at besøge landet — ja, så var man jo næsten nødt til, trods påstået væmmelse ved synet, at overvære en sådan tyrefægtning — og så viser det sig, at de hovedsagelig arrangeres til fordel for „pæne" turister fra de højt civiliserede lande!

Druer er ikke vin

Det kan ikke være Nationalmuseets egne folk, som har konciperet teksten til den plakat, der skal reklamere for vinbranchens udstilling, eftersom der *ikke* vokser vin på en vinstok. Plakaten, der var omtalt i et blad, er vist rigtig nok, blot galt opfattet af medarbejderen.

Nej, på disse med slyngtråde forsynede vækster gror der druer. Ofte dejlige, aromatiske og søde druer, der er som skabt til menneskeføde i den tilstand, som de bydes os af naturen. Var blot al vor mad serveret på den måde, var spørgsmålet om „rå" eller tilberedt føde det rene nonsens, da ingen ville finde på hverken at koge eller stege druerne. Allerhøjest ville man strække sig til enten ved tørring, sterilisering eller lynfrysning at gøre frugterne holdbare ud over deres egentlige sæson.

Nej, først når gærsvampe og andre organismer tager fat på nedbrydningen af dette ædle naturprodukt, fremkommer det, man kalder vin.

Først når en betragtelig del af det sukker, som fandtes i druerne, er nedbrudt til det mindreværdige alkohol, hvorved næringsværdien nedsættes til noget ganske uvæsentligt, opstår der en hidtil fraværende giftig faktor, som yderligere lader sig forstærke ved destillation og andre mere eller mindre lyssky metoder.

Man er således ikke berettiget til at tale om vinen på stokken, men kun om den i flasken.

Branchen har i øvrigt holdt middag med den sædvanlige menu og ikke undladt at meddele pressen, hvilke årgange der blev drukket, samt oplyse om, at en vinhandler sikkert vil kunne give anvisning på, hvilke mærker der bør anvendes for at følge *den samme fremadskridende linie!*

Man undlod at ryge tobak før moccaen.

Her er da et eksempel på, at man forsøger om ikke at uddrive den onde ånd ved hjælp af Beelzebub, så dog at forsinke dens optræden.

Politikens „Dråbe" vil sikkert her kunne fornemme suset af vinånden!

Ny koste

Eisenhover, der ikke selv rører tobak, har bedt sin kontorchef sørge for, at hans kontormus undlader at ryge tobak i korridorerne.

Hvorfor præsidenten nu begynder med dette lille angreb på „menneskerettighederne", når der fortsat må ryges under selve arbejdet, er ikke godt at vide, men måske han har den bagtanke, at musene så hellere vil arbejde end flirte på gangene.

Til Svenska vegetariska föreningen ved 50 års jubilæet 3. februar 1953

Om Pythagoras og andre af oldtidens vismænd oprettede vegetariske foreninger til støtte for deres agitation og som midler til at bevare tankens eksistens ud i fremtiden, véd vi ikke; ej heller har vi kendskab til, hvorvidt Rousseau, Byron, Shelley eller Richard Wagner var formænd for stedlige vegetariske foreninger; men det vides, at man i 1847 stiftede et vegetarisk selskab i Manchester, og ca. 50 år efter gjorde man det samme i Danmark.

På dette tidspunkt skrev kommunelægen Michael Larsen den bog, som burde være alle danske vegetarers bibel. Den er ligesom sin forfatter langt forud for sin tid og lyser af en tankens klarhed, som nu så længe efter må forbavse enhver, der tænksomt læser den igennem. Havde vi blot formået at fatte storheden i hans tanke og stædigt holdt fast ved de grundsætninger, han slog fast, var vegetarismen i Danmark næppe blevet det, som udviklingen har vist: noget i retning af en samlebunke, på hvilken man dyngede lag på lag af alle forhåndenværende -ismer, af hvilke mange havde uhyre lidt eller slet intet at skaffe med *vegetar -ismen, der er og skal være stammen i alle ideelle -ismer!*

Dog kan selv en sådan uensartet sammensat bunke blive af værdi for den gode jord, såfremt den blot bliver lagret tilstrækkeligt længe og underkastet diverse kritiske eftersyn og behandlinger.

Det er denne lagring — dvaletilstand, om man vil — vi hernede mener at være inde i — og håber i øvrigt på fremtiden.

Også Sverige har haft sin store ånd, sin profet om man vil, og det er til den forening, der blev resultatet af Saxons initiativ, vi danske i dag på 50-års dagen sender vor lykønskning.

Samtidig med at vi erkender, ikke uden en vis misundelse, at Svenska vegetariska föreningen hidtil lykkeligt har undgået mange af de vanskeligheder, vi har været ude for, og har formået at samle store skarer om sig, så turde det måske alligevel ikke være helt ved siden af, om vi i denne stund gør opmærksom på, hvad der er hændt os, og som kan hænde andre end os.

Vi tillader os derfor at fremsende en beskeden lille bog, Michael Larsen: Naturhelbredelsen, som er guld værd for den, som forstår at leve efter den, og skulle man få lyst til at læse kernesteder op ved festen, så slå op på side 20:

„Vegetarismens ideale mål er nemlig at skabe fuldkommen sundhed og dermed den eneste virkelige grundvold for den så bittert efterstræbte livslykke.

Dens midler til at nå dette mål er tilbagevenden til naturen på alle områder, hvor dette er muligt."

Eller side 96: „Om vegetarismens fremtid er der ingen tvivl. Den tid vil med naturnødvendighed komme, da hele menneskeheden vil blive vegetarisk, hvis den da overhovedet ønsker at have plads på jorden."

Side 97: „Jordens ernæringsevne synes uudtømmelig, når den blot dyr-

kes rigtigt. Kyndige folk påstår, at er der blot sol nok, kan enhver jordbund gøres frugtbar, thi at skaffe vand er blot et pengespørgsmål. Formodentlig kommer da den tid, da Sahara og de andre ørkener er forvandlede til frugthaver.

Det sidste halve århundredes forbavsende fremskridt m. h. t. samkvem mellem jordens forskellige egne med damp og elektricitet har muliggjort, hvad man tidligere kun drømte om: at kunne bringe tropiske frugter i frisk tilstand selv til meget nordilge egne i den tempererede zone, og samtidig er der udfundet metoder til sådan opbevaring af frugt, at næringsværdien ikke forringes væsentligt.

Have- og frugtdyrkningen er blevet en videnskab. Det har vist sig, at jorden ved rigtig behandling tåler en drift så intensiv, at ingen tidligere havde tænkt sig muligheden deraf. Alt er da lagt til rette for, at fremtiden kan blive vegetarisk. *Det tabte paradis kan vindes tilbage!*"

Det er også med en vis misundelse, vi bemærker, at Sverige har råd til at udnytte de tekniske fremskridt og virkelig skaffe frugt frem fra troperne. Her i landet bliver vi straffede, i hvert fald på pengepungen, om vi forsøger. Vi har derimod masser af valuta til alle former for giftige nydelsesmidler.

Men efter at have bøjet nakken så dybt for vor store, omend lidt yngre broder, rejser vi atter hovedet og spørger, om virkelig vort højt priste broderland vil sidestilles med visse underudviklede lande, siden man i „Vegetarianen" kan læse om visse mystiske og spekulative former for jorddyrkning, som står i skærende modstrid til det af dr. Michael Larsen citerede?

Ja, man agter endog at give plads for disse mindreværdige -ismer på den internationale kongres, som man så venligt har inviteret til, og som gerne skulle kunne påkalde verdens opmærksomhed.

Hvorfor på forhånd stemple vore bestræbelser som hjernespind ved denne sammenblanding, når dog vore profeter har set klart og talt lige ud af posen?

Allerede for 50 år siden skrev Michael Larsen side 96: „Med tiltagende kendskab til livets love er også beviserne for vegetarismens berettigelse blevet kraftigere, og i nærværende øjeblik er dens videnskabelige underbygning så kraftig, at det synes umuligt at kunne tilføje noget."

Vi behøver derfor ikke at ty til tågetale og mystiske -ismer. Vi vil tværtimod stå stærkere, når vi står på den rene erfaringsvidenskabs faste grund.

Der er nemlig ingen videnskabsmand, som kan modsige os, når vi hævder, at det altid vil være sundest for en hvilken som helst skabning at ernære sig af den for vedkommende naturbestemte føde.

Profeter er ikke altid agtede i deres fædreland, *vi* burde i hvert fald have fulgt Michael Larsen og dr. M. Hindhede noget mere bogstaveligt, og vi anser det for højst sandsynligt, at såvel Saxon som andre fremtrædende svenskere har talt lige så bravt til deres landsmænd — og ikke altid blevet hørt — derfor sender vi nu denne lille gave og beder, om den må blive draget til nytte. Måske der bliver lejlighed til for os at stifte nøjere bekendtskab med f. eks. Saxon.

Med dette lille nøgterne, men venskabeligt mente: „Giv agt!" beder Dansk vegetarisk Forening om forlov at sige tak for hidentil og at frembære vore varmeste ønsker for fremtiden.

H. Mosegaard,
formand.

Undervisningsministeren har en meningsfælle

han hedder Knaffl-Lenz, er professor ved universitetet i Wien og siger om tobaken, at man ikke ryger for nikotinens skyld. Det drivende og afgørende er cigaretternes lækre indpakning, cigarens indbydende farve og pibens hyggelige form og type.

„..... når man ryger, bruger man fire af sine sanser: følelsen, synet, lugten og smagen. Ærgrelse over en uvelkommen afbrydelse i arbejdet kommer ikke til udtryk, ens sanser er optaget af en aktivitet, der faktisk ikke eksisterer. Man keder sig ikke, når man ryger, åndeligt arbejde udføres hurtigere, træthed forsvinder, og selvoptagethed afløses af øget selskabelighed!"

Dr. Knaffl-Lenz anser ligeledes alkohol for uskadelig, medens også den øger velbefindendet og selskabeligheden.

Nu kunne denne østrigske farmakologs udgydelser være af samme lødighed som vor egen undervisningsministers og kun egnet til at fremme salget og brugen af disse nydelsesmidler, som sidstnævnte ikke engang ønsker benævnt som sådanne; men sagen får en mere alvorlig baggrund, når det oplyses, at Knaffl-Lenz fremsætter sine betragtninger i en rapport om narkotica til FN.

Han siger, at det er storbyernes nervesvækkede og de tilbagestående landes fattige bønder, der bruger farlige stimulanser, medens det i Europa og USA fortrinsvis er i neurotikernes kreds, man finder narkomanerne. De mere velafbalancerede klarer sig med mildere former for stimulanser: kaffe, alkohol og tobak.

Selv om de Forenede Nationer fører kamp mod den illegale handel med de farlige narkotika og nu og da beslaglægger i tonsvis af disse, er det dog kun som at tømme Atlanterhavet for et par tusinde liter vand, hedder det.

Man må i sandhed lykønske FN!

Når mænd med så fine navne og titler optræder som rapportører og vejledere i brugen af den slags sager, skal FN nok komme til at virke efter sin hensigt.

At manden kan betragtes som tobaksnarkoman, er der ingen tvivl om. Det er ikke engang VT, som har lanceret dette udtryk, det kan læses i Politiken, hvor en medarbejder beskriver det helvede, en sådan tobaksnarkoman skal igennem under forsøg på at komme ud af lasten.

At det ikke alene går ud over ham selv, men også omgivelserne, lægger han ikke skjul på, og i dette tilfælde giver han op efter 52 timers forløb.

Bladet har forsøgt at få sine læsere til at fremkomme med deres erfaringer og evt. gode råd til dem, som også gerne vil forsøge at redde

sig ud af misèren. Måske nogle af midlerne kan hjælpe en og anden, men karakteristisk er det, at en læser spørger: Hvorfor i alverden søge at holde op, når det er så dejligt?

Hertil svarer bladet, at man ikke alene bør gøre det, fordi det er dyrt, men også fordi det er farligt.

Tænk over det, hr. undervisningsminister, og glæd Dem over, at der også i Wien sidder en oprigtig uheldig tobaks-narkoman.

Fra Bombay

Fra præsidenten for Den humanitære Liga i Bombay har vi sammen med lidt forsinkede nytårsønsker modtaget en kalender, der i og for sig ikke er så overdreven mærkværdig, selv om beliggenheden og andre ting nok kan give sig sine udslag, men kalenderen er anbragt på et fint udført og med prægtige farver forsynet ark, bestemt til ophængning på væg.

I række og på geled er anbragt fotografier af henved 225 damer og herrer i prægtige gevandter, og af en følgeskrivelse fremgår det, at anledningen til, at netop disse kan påberåbe sig ret til at figurere som hæderspersoner, er den, at de hver for sig har ofret 1000 rp til reservefonden.

Det synes dog, som nogle indere har været så beskedne, at de har indsendt navn og adresse i stedet for fotografi, skønt hvem ved, hvad disse krøllede skrifttegn dækker over, og skulle nogle af vore læsere være lige så beskedne, ja måske endda ligefrem ønske at skjule sig under anonymitetens dække, så gør det ikke noget, når blot man tager ideen op og sender os f. eks., hvad der svarer til 1000 rp til vor kasse, der ikke engang har noget reservefond at støtte sig til.

Eller om nogen føler sig mere tiltrukket af den tanke, som jeg har set praktiseret i et hollandsk tidsskrift, og som gik ud på, at man på en dertil vedføjet kupon kunne skrive, hvor stort et beløb man ville testamentere til den vegetariske forening, så ville man drage omsorg for visse skatte- eller arvemæssige fordele for såvel giver som modtager.

Hovedsagen må være, at man gør noget i samme retning, således at vi får midler at arbejde med. Vi har ganske gode ideer, men savner kapital.

For nylig henvendte vi os direkte til en organisation, hvis medlemmer afgjort ville få øgede fordele af det arbejde, vi udfører, men foruden en masse venligheder modtog vi kun begæring om et abonnement på bladet — og det koster os desværre noget mere at fremstille, end der betales for det.

Ikke desto mindre vil vi gerne have det ud i så vide kredse som muligt, og såfremt De har forslag om gratis eksemplarer til f. eks. dagblade eller tidsskriftet, skoler eller biblioteker, så vil vi prøve at efterkomme sådanne.

Har De lagt mærke til, at unge mennesker under 18 år kan være medlemmer og få bladet for 3 kr. årligt? Det skulle være mærkeligt, om

ikke De kender sådanne opvakte og interesserede unge mennesker, som ved at læse bladet igennem nogen tid kunne tænke sig at slutte sig til os og danne den ungdom, vi trænger til i vor gamle forening. Derfor støt os ved at tegne sådanne abonnenter.

Menneskerettighederne

Halvt i spøg har vi her i VT filosoferet over, hvorfor der f. eks. ikke kunne købes frugt under en frugtudstilling i Forum, medens der nok kunne sælges iskager og cigarer, og forudsatte, at det måtte være, fordi de sidstnævnte „goder" hørte med til menneskerettighederne, medens frugt ikke kunne rangere højere end f. eks. kolonialvarer e. l.

Nu kan man i avisernes referater fra retssagen om den uhyggelige katastrofe på Holmen konstatere, at dette med tobaken og menneskerettighederne er mere end spøg. Man kan da virkelig ikke af hensyn til disse rettigheder forbyde folk at ryge tobak, selv om dette så sker på steder og i lokaler, som benyttes til eller er i intim forbindelse med miner og andre farlige sager.

Se blot, hvad der skrives:

> Næste punkt i anklageskriftet gik ud på, at der ikke var draget omsorg for et forbud mod tobaksrygning i hele bygningen.
>
> Hertil forklarede kommandøren, at der under hele krigen havde været et sådant forbud, men det lod sig ikke opretholde efter krigen. Kun i armeringsværkstedet ved opslag. Af hensyn til folkene var det derimod tilladt i frokoststuen og omklædningsværelset. Det var bedre, det foregik under kontrol end i smug. Men der havde aldrig været tilløb til ildsvaade. Paa kontorerne fik man lov at ryge.
>
> Auditør P.: — Der står i reglementet, at det er forbudt at ryge i lokaler, hvor der er sprængstof, men De mente at have overholdt det ved at forbyde rygning i armeringslokalet?
>
> — Ja.
>
> — Om tobaksrygningen i øvrigt sagde kommandøren, at han havde engang drøftet det på et møde, og man var enig om, at det var svært at gennemføre et forbud af hensyn til arbejderne, der holdt på deres menneskerettigheder.

Havde det nu været de pågældende mennesker, der således havde pukket på deres menneskerettigheder, som det var gået ud over, da det „rent tilfældigt" viste sig, at miner og andet stads kan forvolde ulykker, kunne man måske have sagt, at det var deres egen skyld, men her var det jo ganske sagesløse mennesker, det gik ud over, folk, som gerne ville bevare retten til liv og lemmer.

Nu er dette grelle tilfælde til at tage og føle på, det tangerer det rene vanvid; men hvad med de tusinder og atter tusinder af børn og voksne, som til stadighed udsættes for angreb af lungekræft o. l., fordi andre mener at have ret — menneskeret — til at forpeste luften for dem og til at opdrage andres børn til denne last? Det kan i hvert fald ikke nytte at spørge den oprigtig uheldige undervisningsminister.

Lidt om dyr og mennesker

Man hører ofte gribende fortællinger om venskab mellem dyr indbyrdes eller mellem mennesker og dyr. Jeg skal fortælle et par små historier, jeg nylig har læst som eksempel på begge dele.

En ko og en lille hund havde sluttet et ubrydeligt venskab. Hunden tilbragte det meste af dagen sammen med koen, hvad enten denne var på marken eller i stalden, spiste sammen med den og lagde sig til at sove ved dens hoved. En dag kom koen uforvarende til at træde på sin lille vens ene pote, og den fo'r hylende bort og kom ikke tilbage. Koen var ude af sig selv af fortvivlelse. Den stod og brølede og ville ikke tage føde til sig, før man bragte hunden tilbage til den.

Den anden historie handler om en skovløber, der fandt et dådyr liggende sygt og hjælpeløst i skoven. Han tog det med hjem og plejede det, indtil det blev rask nok til at sendes ud i skoven igen. Men hver eneste dag mødte dyret op ved hans bolig og spiste af hans hånd. Et år efter døde skovløberen, og da ligtoget var på vej gennem skoven, dukkede dåen pludselig op og fulgte efter sin afdøde vens kiste helt ind til kirkegården.

Vi kender alle mange af den slags sande og rørende historier om dyrs taknemlighed og troskab, som kan gå så vidt, at de sørger sig ihjel. Jeg synes, at sådanne begivenheder burde give de mennesker lidt at tænke over, som påstår, at dyr enten ingen fornuft har eller ingen sjæl.

Desværre kan der berettes lige så mange historier om, hvorledes menneskene svigter og misbruger den tillid, som dyr viser dem. Vi kan nævne vivisektionen og jagt og lystfiskeri. Man taler oven i købet om jagtkultur, som om det ikke netop var i den stærkeste modstrid med kultur og civilisation at jage de stakkels dyr og udgyde deres blod. Det værste er næsten den forlorne forargelse, som jægerne giver til kende over for krybskytterne, som jo er deres konkurrenter og tager byttet ud af hånden på dem. Så kunne man oven i købet fremhæve, at krybskytterne måske i nogle tilfælde handler af sult eller nød, mens de fleste jægere jo er velhavende folk, for hvem jagten kun er en sport og fornøjelse. Mellem jægere og lystfiskere findes oven i købet folk, der kalder sig dyrevenner og står i dyreværnsforeninger, og som bliver meget vrede og forargede, når man tillader sig at kritisere disse forlystelser. Jeg har været ude for det i flere blade. Vreden hos jægerne og fiskerne mod de dyr, som ud fra deres instinkt dræber vildtet, ser også lidt mærkelig ud. Fra jægerside er der således rejst krav om, at rotterne alene af den grund, at de gør så stor skade på vildtet, skulle udryddes.

Forleden læste jeg i en avis en overskrift: „Der er ikke noget ved at være jæger mere". Jeg glædede mig allerede på forhånd og troede, at det var en mand, for hvem det var gået op, at det var barbarisk, og at man kunne gå ud og nyde naturen på en bedre måde og glæde sig over dyrene i stedet for at forfølge og dræbe dem. Ak nej — det var en jæger, der klagede sin nød, fordi man allerede havde skudt alt vildtet på hans egn. På grund af denne mangel på vildt er man bl. a. begyndt at anlægge såkaldte „anderier", hvor man udsætter vildænder, der har fået vingerne

stækket, så de ikke kan flygte fra deres uundgåelige skæbne, men skal falde for jægerens bøsse. Det sker ikke så sjældent, at skovens dyr, navnlig hjorte, forvilder sig hen i nærheden af menneskeboliger. Jeg har læst et par sørgelige og beskæmmende beretninger herom. I det ene tilfælde kom et rådyr ind i en bondemands gård, og han løb hurtigt ind og hentede sin bøsse og skaffede sig, som bladet skrev „en dejlig og billig dyresteg". I det andet tilfælde var det hele to hjorte, der kom ind i en skolegård, hvor rektoren (et menneske, der burde lære børnene bedre ting), hurtigt kom til og udførte den enestående bedrift at nedlægge begge de tillidsfulde dyr med eet skud. For mig er det et af de sørgeligste syn at se de smukke hjorte hænge uden for vildtforretningerne, med de skønne øjne blodige og brustne. Desværre mærker man ingen forargelse i de dagblade, der beretter disse historier — tværtimod de fremstilles som store bedrifter, som gerne alt, hvad der har med jagt og lystfiskeri at gøre. Om denne sidste „sport" har de fleste dagblade gerne hver dag et stort stykke, hvor de drabelige lystfiskere berømmes, jo mere, jo flere og jo større deres ofre er.

På en badeanstalt, hvor jeg jævnligt kommer, sker det ofte, at vildænder om efteråret svømmer ind i selve bassinet. Et år skete det, at bademesteren fodrede dem med brød og gjorde dem så tamme, at de kom helt hen ved trappen. De fleste af badegæsterne glædede sig over dette syn, men en skønne dag var de væk. Bademesteren pralede selv af, at nu havde han fået dem så tamme, at han kunne skyde dem og få dejlig, lækker andesteg med hjem.

Det mest beklagelige er næsten at se, hvorledes de voksne får børnene med, navnlig til lystfiskeri. I efteraarsferien havde et stort københavnsk blad arrangeret udflugter for børnene. De blev kørt hen til et godt fiskested, hvor de blev udstyrede med de behørige fiskeredskaber, og bagefter skrev bladet om dem, der havde udført de største bedrifter. Det er jo desværre blevet såre almindeligt at se ikke alene voksne, men også børn med fiskestang, krog og orm overalt i byen, hvor der er fangstmuligheder. I stedet for at give børnene et godt eksempel og lære dem at være gode mod dyrene, er de voksne med til at opdrage dem til at plage og forfølge disse og indgive dem mangel på respekt for vore uskyldige medskabningers liv og lidelser. Der er ingen tvivl om, at også det, som så meget andet negativt i vor tid, er med til at forrå mentaliteten og skabe ufred i verden. *Knud Engel.*

Eftermodne tomater

I „Gartneryrket", som er de norske gartneres fagblad, lancerer Kr. R. et godt forslag: Der er i efteraaret kommet alt for mange dårlige tomater frem, som har givet folk ulyst til at købe. Det er særlig ved eftermodningen, at frugterne forringes i kvalitet. Sådanne frugter bør mærkes „eftermodne", så ved køberne, at de ikke er modnet på planterne. Folk vil gerne købe tomater om efteråret, men de må ikke være uspiselige, som mange eftermodne partier har været — — —.

Vi kan give den norske gartner ret i, at de eftermodne for ikke at

sige sejgmodne tomater, der udbydes om efteråret, lader meget tilbage at ønske, hvad kvalitet angår, og desværre må vi tilføje, at også de tomater, som udbydes i sommertiden, er eftermodnede i den forstand, at de plukkes, så snart der begynder at vise sig en smule rødme på frugterne. Resten forventer man så vil indfinde sig under den her i landet noget langsommelige fordeling, og skulle de ikke opnå fuld modenhed før anvendelsen, så er det ikke noget, der protesteres imod. Mærkeligt nok har man den tro, at tomater kun skal være halvmodne, medens man kræver fuld modenhed af næsten alle andre frugter.

Har man først fået smag for virkelig solmodne tomater, synes man ikke om de mere eller mindre „eftermodnede".

Eksempel til efterfølgelse?

Hver mandag ringer dyreværnerne til ministeren for at spørge, hvordan det går med det forslag til lov, som skal gøre en ende på de allermest barbariske slagtemetoder, og som har været under drøftelse i ca. 70 år.

Man får stadigvæk det svar, at man er i gang med nogle forsøg, og der kan ikke ske noget, før disse er afsluttede.

Det synes altså ikke at virke synderligt stimulerende på arbejdsgangen i udvalg og kommissioner, at der udvises en sådan ugentlig interesse for arbejdet, men hvad om dyreværnerne gjorde det efterspurgte lovforslag overflødigt med samt de sikkert ikke ubetydelige lidelser, slagtedyrene må igennem, ved simpelthen at undlade at kræve død over dyrene?

Verden over synes der at være en hærskare af varmtfølende mennesker, som vil sætte alt ind på at formindske dyrenes lidelser under opdræt, transport og slagtning, medens der kun er et fåtal, som tager konsekvent på opgaven og melder sig i vegetarernes rækker.

Man afsir myg, men nedsvælger elefanter.

I en rundbordssamtale

om ungdommens problemer efter fyraften var samtlige deltagere enige om, at de unge gerne ville danse, og at de burde have lov dertil, event. ved kommunal eller anden offentlig foranstaltning.

Man var lige så enige om, at som forholdene nu er, udnyttes ungdommen mere eller mindre groft af de restauratører, som byder mulighed for dans, og at det ikke altid er de allerbedste resultater, der kommer ud af denne sammenblanding af ungdom og spiritus.

Et forslag gik ud på at indrette danse pladser i parkerne, hvor tætheden af beværtninger ikke var så stor.

Mærkeligt nok var der ingen, der foreslog at indskrænke beværtningernes antal, selv om man var enige om, at de ikke burde være der — specielt ikke hvor ungdommen søger lejlighed til at udfolde sin livsglæde.

Øllet *skal* altså være der, så må ungdommens problemer komme i anden række.

Gaver

Vejlefjord Højskole kr. 6,00; G. Tidemand kr. 2,00; E. Ørnskov kr. 2,00; frk. Johanne Nielsen kr. 3,00; fru Kirstine Schrøder kr. 3,00; Chr. Zinck kr. 2,00; G. Olesen kr. 1,00; Bent Juhl kr. 12,00; E. Solkær kr. 2,00; Benny Kauffeldt kr. 13,00; N. Folger Nielsen kr. 2,00; Kaj Rogiers kr. 2,00; Carl R. Hansen kr. 3,00; Aa. Knudsen kr. 2,00; frk. Elin Knudsen kr. 3,00; V. Ragoczy kr. 12,00; mrk. Aase kr. 30,00; fru Helga Dahl Madsen kr. 3,00; fru C. Jeppesen kr. 7,00; fru Trine Olsen 3,00; fru E. Holleufer kr. 3,00; C. Nielsen kr. 2,00; J. Dixen kr. 6,00; J. Dige kr. 5,00; P. Østrup kr. 3,00; Terny A. Petersen kr. 2,00; fru F. Hansen kr. 3,00; O. Hertz kr. 2,00; Wilh. Hertz kr. 2,00; fru E. Rimstad kr. 3,00.

Fru Johanne Christiansen

er fortsat vred over, at vi nøjes med at bringe indholdet og ikke ordlyden af de breve, hun sender os. Vi har gjort hende opmærksom på, at det er hende, der har angrebet os og banebryderne for vor idé og det i et blad, som ikke har ydet os spalteplads.

Vi har derfor foreslået hende at formå Politiken til at stille sin sal til rådighed for en diskussion mellem hende og os, men da vi ikke endnu har fået en sådan opfordring, synes det, som damen helst vil nøjes med at smæde afdøde personer i stedet for at møde os, der fortsat er spillelevende på trods af, at hun for længst har spået vegetarismens undergang i Norden.

$C_2 H_5 OH$

Mon det nu er klogt af vinbranchens folk at lade H. C. Andersen optræde som reklame for spiritus? Man har åbenbart overset den lille biting, at han ikke selv rørte giften, selv om der på den menu, som vedrørte en af hans runde fødselsdage, optrådte diverse våde varer. Menuen med tilbehør er sandsynligvis sat sammen af mennesker, som har haft overflod af den takt og tone, som øjensynlig følger med fylderiet, og benyttet lejligheden til kun at tage hensyn til egne ønsker.

Det er lige så taktløst, som når gæster uden hensyn til det hjem, de befinder sig i, giver sig til at forpeste luften med stinkende og giftig tobaksrøg.

Det blev altså handelsminister Rytter, som ved udstillingens åbning tømte sit glas Bacchus in memoriam. Vi skal senere bringe et par åndrigheder.

Børnepensionen Solhaven, Espergærde

Vegetar- og råkostpension for børn i alderen fra 3—14 år under gode, private former. — Ugenert beliggenhed med tumleplads ved skov og strand. — Der er kyndig børnesagsarbejde tilknyttet Solhaven.

HEDVIG THOMASSEN.

Espergærde 262 (sikrest 10—12).

(Nær bus og jernbane).

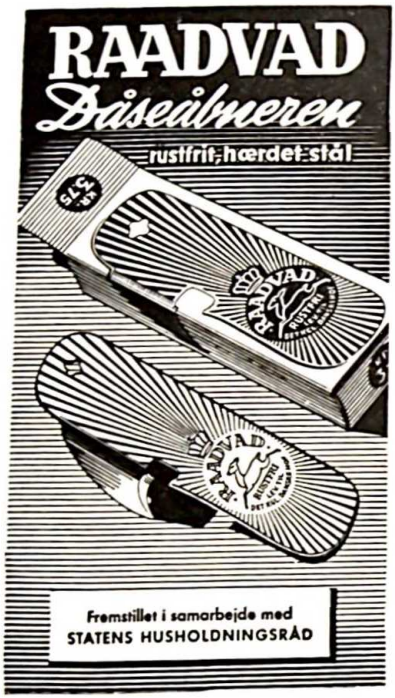

Skodsborg produkter!

De kan altid være sikker på de bedste varer, når De vælger Skodsborg produkter.

De anbefales: Skodsborg corn flakes - granola - Skodsborg kaffeerstatning - æbleblade-te - glutenola - carno - bønnesteg - linsepostej - veg. leverpostej - veg. fiskebudding - linser i brun sauce - sojabønner i bouillon - nuttolene - protose. Kiks: Grahams, havre, vanille og nødde. Skodsborg lyn sauce pulver: På to minutter kan man fremstille en sundhedsmæssig, delikat brun sauce. Skriv efter vareliste! Spørg efter vore varer hos Deres handlende!

Den Sanitære Fødevarefabrik,
Baldersgade 14, Kbhv. N., Taga 289

Ægte bi-honning

Alt i vegetariske retter fra Skodsborg Sanitære Fødevarefabrik.

Firkornsbrød - grahamsbrød - honningvin - alle fine marmelader - kiks og bisquits - syltede fersken og abrikoser.

Honning-depotet
Nr. Søgade 39.
Central 8176 - Palæ 8176.

SKODSBORG BADESANATORIUM

Fysisk-diætetisk kuranstalt med medicinsk klinik.

Behandling af reumatiske lidelser, sygdomme i mave og tarm, stofskifte, hjerte og nervesystem m. m.

Forl. prospekt. Tlf. Skodsb. 200

Dansk Vegetarisk Forening's litteratur

C. V. Pink: „Hvad moder og barn bør spise" 0,50

„Råkostopskrifter"... 0,25
(10 stk. 2,00).

Mich. Larsen: „Naturhelbredelsen" 0,60

Portofrit — betaling kan sendes i frimærker.

Køb og anvend foreningens mærkater. De sælges i pakker à 30 stk. for 1 kr. portofrit. Foreningens emblem („Vegetarnålen") kan igen købes à 2,50 kr. Frimærker kan modtages som betaling.

»SANA« Godthåbsvej 62 - Go. 4290

Udsalg fra
Den Sanitære Fødevarefabrik

Ren plantemargarine, grahamsbrød og andre specialiteter.

ALT TIL

råkost - vegetarkost - Waerlandkost

Kompostdyrket frugt og grønt

Central 62

Råkostdepotet

Gothersgade 129
København K.

Hold Dem ung -lev længe

Tasso saftpressere - Vitalia Taremel - Ølgær 4,65 - 2,85 Ølgær tabletter 200 stk. 2,85 Skummetmælkspulver - Vita hvedekim 1,00 - Vitameller 2,25 - Fuldkornshvedemel - Hvedeklid m. m.

Skodsborg PRODUKTER

Grapillon - naturren druesaft fra Schweiz.

Alle varer forsendes overalt

P.E.VOETMANN
A.RIIS·KOLONIALFORRETNING

Telf. 4003 Den gamle Købmandsgaard Alba 10603
Sønderg. 7, Nørresundby

Epokegørende nyt næringsmiddel

Bliv livsglad, ungdommelig og smuk

Videnskaben har længe været klar over de rent forbløffende kræfter, havets plantevækster indeholder. Dyreforsøg har vist, at dyrenes vitalitet og hele velbefindende er blevet forøget i forbavsende grad ved tilskud af mel af søplanter i foderet.

Søplanterne indeholder mere organisk jod og mineralstoffer end noget andet naturligt næringsmiddel.

Der er i disse dage kommet et taremel i handelen, fremstillet af udsøgte norske søplanter. Melet har en noget egenartet smag, som man imidlertid snart vænner sig til at synes om. Tages taremelet i cacao, grønsagssupper, kruska etc., bliver smagen så at sige helt neutraliseret. Man kan også tage det på en teske helt tørt og skylle det ned med lidt vand.

FOR MØDRE OG SPÆDBØRN

er daglig brug af taremel af største betydning. For vegetarianere er det også af stor vigtighed, da det sikrer rigelig daglig jodtilførsel. I det hele taget er taremelet, på grund af sit indhold af de så forbløffende sporstoffer samt den organiske jod, et epokegørende nyt næringsmiddel, af mindst lige så stor betydning i den daglige sikringskost som f. eks. tran og mælkeprodukter.

SKØNHEDSMIDDEL UDEN SIDESTYKKE

Desuden indeholder taremelet nogle egenartede stoffer, som på helt uskadelig måde regulerer maven og stofskiftet, således at svære mennesker bliver slankere, og slanke bevarer en naturlig legemsvægt. Taremelet er endvidere et skønhedsmiddel uden sidstykke, som giver en klar og frisk hud.

VITALITET OG VELVÆRE

Den, som ønsker at opnå størst mulig vitalitet og velvære, idrætsfolk, som ønsker topresultater, kvinder, som ønsker at blive smukke eller bevare en naturlig skønhed, bør straks begynde at bruge VITALIA-TAREMEL. Er De først begyndt, vil De blive en ivrig „Vitalia-tilhænger" hver dag i året hele livet igennem.

Vi opgiver gerne nærmeste grossist til Deres apotek, købmand eller materialist, hvis denne ikke allerede fører VITALIA-TAREMEL.

Generalagent:

Knutsøns Special-Agenturer

Kolonialafdelingen,

Eivindsvej 39 - Charlottenlund

Tlf. Ordrup 8117 - 1937

Skodsborg Restauranten

er stedet, hvor Deres sundhed opbygges gennem

vegetarisk mad
råkost — diæter

Frokost - middag - á la carte
Åben mandag—torsdag incl. kl. 11—19
Lukket lørdag
Telef. PAlæ 8855
St. Kongensgade 36-38, mezz.

»VEGETARISK KØKKEN«

ODENSE — Kongensgade 39²

Byens sundeste mad
OVE JACOBSEN

NYHED

Sundhedsmæssig kogebog for raske og syge
J. D. Henriksen og Nora Thomsen:

FRUGT

TIL HVERDAG OG FEST.
— 400 opskrifter —

En nyttig håndbog for alle hjem.
Kart. kr. 8,50.

Sendes pr. efterkrav ell. mod frim.

H. Henningsens boghandel
Vesterbrogade 32, København V.

RÅSTRUP KURSTED

(ved Christiansminde, Svendborg)

Modtager gæster til ferie, hvile og behandling

Anna Ullerup Haahr - Svendb. 755

Cirkulin hvidløgperler

Et ægte råkostprodukt —

indeholder *kun* råt hvidløg med alle dettes egenskaber usvækkede i behold. Anvendes som permanent kosttilskud: 3 × 2 perler indtages daglig ved måltiderne.

Pris for en pakning med ca. 180 perler: kr. 3,00
= en måneds forbrug.

Forhandles af Råkostdepotet, apoteker, materialister o.s.v.
Nærmere oplysning hos importøren:

Dr. HANS LÜTZHÖFT
Zeuthens Allé 14, Hellerup, HE 4219.

Lær esperanto,

det andet sprog for alle. Let at lære, udbredt over hele jorden. I Danmark afdelinger i de fleste byer. Komplet korrespondancekursus 10 kr. Nærmere oplysninger hos

Esperantistforeningen for Danmark
Knud Aa. Andersen, Onsild.

Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr

opretholder i samarbejde med politimyndighederne et dyreinternat for hjemløse dyr. Modtager og undersøger dyrplagerianmeldelser. Årskontingent 5 kr., medlemsbladet »Dyrets Værn« tilsendes medlemmerne gratis.

Indmeldelser modtages af internatet, Peter Bangsvej 32, Go. 432

Det ny

»Sol og Sundhed«

Det kendte danske nudistblad er nu betydeligt forbedret, og De bør sikre Dem et prøvenummer. Kr. 1,50 (frimærker).

SOL OG SUNDHED,
Dynkarken 2 . Arhus